

Statsrådets skrivelse till riksdagen om ett förslag till rådets förordning om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa fiskeriprodukter för perioden 2021–2023 (*autonoma unionstullkvoter; fiskeriprodukter*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 14 juli 2020 till rådets förordning om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa fiskeriprodukter för perioden 2021–2023 samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 27 augusti 2020

Finansminister Matti Vanhanen

Specialsakkunnig Upi Talsi

FINANSMINISTERIET

PROMEMORIA
27.8.2020

EU/2020/1139

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÖPPNANDE OCH FÖRVALTNING AV AUTONOMA UNIONSTULLKVOTER FÖR VISSA FISKERIPRODUKTER FÖR PERIODEN 2021–2023

1 Förslagets bakgrund och syfte

Europeiska kommissionen lade den 14 juli 2020 fram ett förslag till rådets förordning om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa fiskeriprodukter för perioden 2021–2023 (COM(2020) 322 final).

Syftet med systemet med unionstullkvoter är att säkerställa att råvaror som används inom förädlingsindustrin och som enligt den gemensamma tulltaxan är belagda med tull fås tullfritt eller med nedsatt tullsats när produktionen av dem i unionen inte är tillräcklig och utbudet till denna del inte motsvarar efterfrågan.

EU är beroende av import av vissa fiskeriprodukter. För närvarande täcker EU:s fiskeri- och vattenbruksproduktion endast 43 % av unionens behov. De autonoma handelsåtgärderna för fiskeri- och vattenbruksprodukter är främst utformade så att EU:s fiskberedningsindustri kan importera råvaror från tredjeländer med nedsatta tullsatser eller tullfritt för vidare bearbetning.

Rådets förordning (EU) 2018/1977 föreskriver öppnande och förvaltning av autonoma unions-tullkvoter för vissa fiskeriprodukter för perioden 2019–2020. Eftersom tillämpningsperioden för den förordningen löper ut den 31 december 2020 bör en ny förordning om tullkvoter antas för perioden 2021–2023. Tillämpningstiden för den nya förordningen är följaktligen tre år och den ska tillämpas 1.1.2021–31.12.2023.

Förenade kungariket lämnade EU den 31 januari 2020, med en övergångsperiod som löper fram till slutet av 2020. Detta förslag grundar sig på antagandet att ett frihandelsavtal mellan EU och Förenade kungariket kommer att ingås vid övergångsperiodens slut, så att handelsflödena mellan EU:s medlemsstater och Förenade kungariket kan fortsätta utan importtullar. Om det vid övergångsperiodens utgång inte finns något sådant avtal kan rådet besluta att ändra förordningen om autonoma tullkvoter.

2 Huvudsakligt innehåll

Tullkvoterna beviljas ensidigt av EU. I genomförandeförordningen (EU) 2015/2447 för unionens tullkodex (EU) nr 952/2013 föreskrivs om ett system för förvaltning av tullkvoter. Kvoterna fördelas i den ordning som tulldeklarationerna godtagits. Tullkvoterna ska omfattas av tullövervakning i samband med slutanvändning i enlighet med artikel 254 i unionens tullkodex.

I artikel 4 i förslaget till förordning preciseras villkoren för att de fiskeriprodukter som anges i bilagan ska omfattas av tullkvoterna. I bilagan till den föreslagna förordningen anges för varje produkt en årlig kvot och den period under vilken importtullarna avskaffas eller sänks inom ramen för den årliga kvoten.

Förvaltningsmetoden kräver ett nära samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen. Kommissionen bör ha möjlighet att övervaka den takt i vilken tullkvoterna förbrukas och informera medlemsstaterna om detta.

Rådets förordning är direkt tillämplig lagstiftning. De tullkvoter som räknas upp i bilagan till förslaget kan användas av alla importörer i Europeiska unionens medlemsstater.

3 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritetsprincipen

Förslaget grundar sig på artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, enligt vilken tullsatser i den gemensamma tulltaxan ska fastställas av rådet på förslag från kommissionen. Förordningen ska antas av rådet med kvalificerad majoritet. Unionen har ensam behörighet när det gäller detta förslag, och subsidiaritetsprincipen är därmed inte tillämplig. Förslaget anses vara förenligt med proportionalitetsprincipen eftersom tullunionen är en gemensam politik och därför bör genomföras genom en förordning som antas av rådet.

4 Förslagets konsekvenser

Det har inte gjorts någon separat konsekvensbedömning. Förslaget återupptar den nu gällande rättsakt som löper ut vid utgången av 2020, varför det inte behövs någon konsekvensbedömning. De samråd som omnämns nedan i punkt 6 har dock ägt rum med berörda parter i EU och det uppdaterade sakkunnigutlåtandet har beaktats.

Förslaget har inga budgetkonsekvenser för kommissionen. I den finansieringsöversikt som hänför sig till förslaget till förordning konstateras det dessutom att förslaget inte påverkar Europeiska unionens utgifter, men att ett avskaffande eller en sänkning av tullarna däremot påverkar inkomsterna (traditionella egna medel). I översikten uppskattas det maximala inkomstbortfallet till följd av förordningen till 219,2 miljoner euro under det första året av den treårsperiod som inleds 2021. Medlemsstaterna får behålla 20 % av tullarna i uppbördskostnader. Konsekvenserna för Finland beror på i vilken omfattning en viss produkt importeras till Finland från tredjeländer.

5 Ålands ställning

Ärendet hör inte till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

6 Den nationella behandlingen av förslaget och behandlingen i Europeiska unionen

Ärendet har beretts vid finansministeriet i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet. Under beredningen har även Tullen kontaktats. Statsrådets ståndpunkt har samordnats genom skriftligt förfarande i sektion EU17 (fiske) den 10–14.8.2020.

Det bör beaktas att vissa sillprodukter har börjat importeras från tredjeländer för att användas inom den finländska beredningsindustrin. Det krävs därför en tilläggsutredning om huruvida man i samband med behandlingen i rådet bör föreslå en tullkvot för denna sill och om sillprodukterna i fråga redan omfattas av motsvarande förmåner i andra avtal. Det är snarast fråga om avtalet om en finansiell mekanism för Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och om tilläggsprotokollet till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Konungariket Norge om handel med vissa fiskar och fiskeriprodukter, som utgör en bilaga till det förstnämnda avtalet.

Samråd med EU-producenter, EU:s beredningsindustri och nationella behöriga myndigheter från medlemsstaterna genomfördes från januari till mars 2020 i form av en enkät från kommissionen. Den 29 februari 2020 presenterade kommissionen dessutom processen för den rådgivande nämnden för marknader, där alla berörda parter (industrin och icke-statliga organisationer) är representerade. Ingen av de berörda parterna motsatte sig att upprätthålla autonoma tullkvoter för fiskeriprodukter.

EU-producenterna föreslog ett minimalistiskt tillvägagångssätt (lägre kvantiteter och färre produkter) medan EU:s beredningsindustri föreslog ett maximalistiskt tillvägagångssätt (högre kvantiteter och fler produkter). De tio medlemsstater som yttrade sig följde i stort sett råden från sina respektive industrier. Ett land argumenterade tydligt för att maximera självförsörjning och intern upphandling på grundval av potentialen hos EU:s egen produktion och för att använda totala tillåtna fångstmängder och kvotsystem som referens vid analysen av denna potential.

EU:s databas för marknadsbevakning av fiskeri- och vattenbruksprodukter (Eumofa) fick i uppdrag att utvärdera mervärdet av varje produkt som omfattas av autonoma tullkvoter. Utvärderingen bygger på en ingående studie från 2015 som bekräftade de autonoma tullkvoternas relevans, enhetlighet och effektivitet samt på en uppdatering av studien 2018.

Enligt kommissionen är förslaget väl avvägt och baserat på en saklig och objektiv analys av insamlade uppgifter och information. Det garanterar tillräcklig konkurrensgivande tillgång för EU:s beredningsindustri samtidigt som man tar hänsyn till EU:s fiskproducenter.

7 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget kan antas.